

Propozycje zmian rozporządzenia w sprawie ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów^{*}

1. W § 6 dodać ust. 3 – 5 w brzmieniu:

„3. Symulator wykorzystywany wyłącznie do szkolenia z techniki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej musi spełniać następujące wymagania:

1) jest wyposażony w urządzenia sterujące jazdą i hamowaniem pociągu;

2) umożliwia wizualizację tras stanowiących odzwierciedlenie istniejących albo projektowanych linii kolejowych lub ich odcinków, bądź też specjalnie opracowanych tras szkoleniowych;

3) jest wyposażony w imitację urządzeń łączności pociągowej umożliwiających kontakt pomiędzy osobą szkoloną a pracownikiem nadzorującym przebieg szkolenia;

4) w zakresie swojej funkcjonalności umożliwia odtwarzanie zarówno typowych, jak i niestandardowych scenariuszy eksploatacyjnych, technicznych i pogodowych, w tym zdarzeń związanych z zasadami prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji.

4. Symulator pojazdu kolejowego wykorzystywany do oceny umiejętności maszynistów, ich weryfikacji bądź przeprowadzania sprawdzianów, musi spełniać wymagania techniczno-organizacyjne oraz zakres funkcjonalności określone w załączniku do rozporządzenia.

5. Symulator pojazdu kolejowego wykorzystywany do oceny umiejętności bądź egzaminowania maszynistów w procesie wydawania, zmiany lub wznawiania świadectwa maszynisty musi posiadać certyfikat potwierdzający spełnienie wymagań określonych w załączniku do rozporządzenia, wydany przez Instytut Kolejnictwa w Warszawie.”

2. W § 13 dodać na końcu wyrazy „za wyjątkiem § 6 ust. 3–5, które wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2020 r.”

3. Dodać do rozporządzenia załącznik w brzmieniu zaproponowanym poniżej.

UZASADNIENIE

Doświadczenia w praktycznym stosowaniu symulatorów przez koleje Europy Zachodniej, jak też zebrane dotychczasowe doświadczenia w Polsce wskazują na potrzebę stosowania symulatorów pojazdów kolejowych o różnym stopniu złożoności technicznej, jak i odpowiadającym jej funkcjonalnościom w zależności od celu czy etapu zastosowania w przebiegu szkolenia bądź doskonalenia umiejętności maszynisty. Z tego powodu wymagania aktualnie ujęte w § 6 ust. 2 rozporządzenia są odpowiednie tylko dla pewnej grupy symulatorów i ich zastosowań.

^{*} Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 23 października 2014 r. w sprawie ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów (Dz. U. poz. 1566)

Rozwój zastosowania symulatorów do szkolenia i doskonalenia zawodowego maszynistów kolejowych, przy założeniu racjonalnego dostosowania wymagań technicznych i funkcjonalnych do potrzeb szkoleniowych, wskazuje na zasadny podział wymagań na cztery przypadki:

- 1) szkolenie wyłącznie z techniki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej – symulator o budowie uproszczonej (proponowany § 6 ust. 3);
- 2) szkolenie maszynisty w zakresie określonym rozporządzeniem w sprawie świadectwa maszynisty – symulator spełniający wymagania ujęte w obecnym § 6 ust. 2 rozporządzenia;
- 3) ocena umiejętności maszynisty, weryfikacja bądź sprawdzian wiedzy i umiejętności – symulator spełniający szczegółowe wymagania proponowane w załączniku do rozporządzenia (proponowany § 6 ust. 4);
- 4) ocena umiejętności bądź egzaminowanie maszynisty w procesie wydawania, zmiany lub wznawiania świadectwa maszynisty – symulator spełniający szczegółowe wymagania proponowane w załączniku do rozporządzenia, potwierdzone certyfikatem Instytutu Kolejnictwa (proponowany § 6 ust. 5).

W praktyce należy spodziewać się, że ze względu na wysoki poziom szczegółowości wymagań dla symulatora przypadki 3. i 4. będą tożsame tj. symulator tego typu wykorzystywany będzie zarówno do prowadzenia sprawdzianów wiedzy i umiejętności, jak i egzaminów maszynistów.

Ze względu na czas niezbędny do przygotowania odpowiedniej ilości symulatorów proponuje się 3-letnie *vacatio legis* tj. wejście w życie przepisów od 1 stycznia 2020 r.

Opracował:

Zespół ekspertów IK pod kierownictwem Z. Szafrąńskiego

